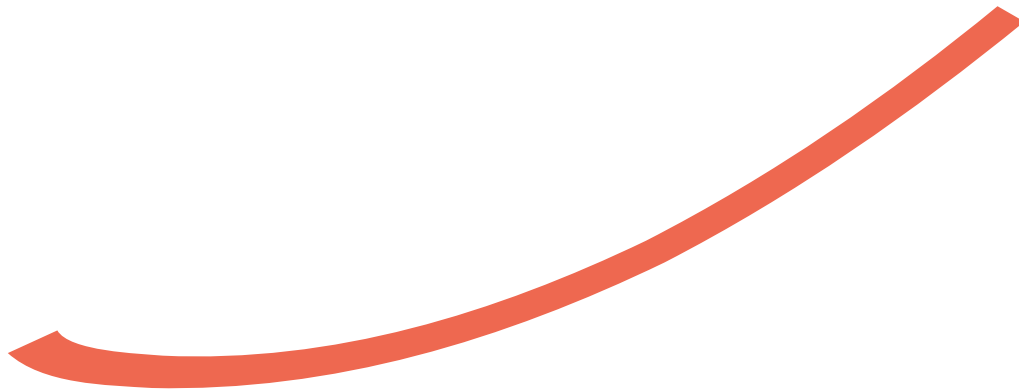

INTEL·LIGÈNCIES MÚLTIPLES I COMPETÈNCIES BÀSIQUES

En Joan és súper intel·ligent, en Pere és força competent, la Maria està molt capacitada... Tot sovint es parla d'intel·ligència, capacitat o competència; hi ha però tanta diferència entre aquests termes?

La teoria de les Intel·ligències Múltiples¹ és un model proposat per Howard Gardner² en el qual la intel·ligència és entesa com un conjunt de potencialitats bio-psicològiques diverses, diferents i independents però que funcionen conjuntament. Fins fa poc temps la intel·ligència es considerava quelcom innat i inamovible, es naixia intel·ligent o no, i l'educació no podia canviar aquest fet. No es pot negar el component genètic que capacita l'ésser humà com el que és, però les potencialitats que el conformen es desenvolupen d'una o altra manera depenent del medi ambient que l'envolta, les experiències viscudes, l'educació rebuda, etc. Avui es defineixen les intel·ligències³ com les habilitats que ajuden a la resolució de problemes, i les destreses que faciliten generar-ne de nous, crear productes o oferir serveis valuosos dins d'un determinat àmbit cultural.

Aquesta nova definició amplia el camp del que s'ha entès per intel·ligència fins ara, i estableix el que ja s'intuïa des de fa algun temps: un gran expedient acadèmic no és garantia per desenvolupar-se amb un cert èxit a la vida. Hi ha persones amb gran capacitat intel·lectual però incapaços de, per exemple, triar correctament els seus amics, per contra, hi ha gent amb un currículum escolar poc brillant que prospera en el món dels negocis o en la seva vida personal. Triomfar en una perruqueria o en un esport requereix ser intel·ligent, però cada camp utilitza tipus d'intel·ligències diferents. Dit d'una altra manera, el perruquer Lluís Llongueras no és més ni menys intel·ligent que la nedadora Gemma Mengual, simplement les intel·ligències de cadascú connecten camps diferents. Cap esportista d'elit arriba al cim sense entrenar, per molt bones que siguin les seves qualitats naturals o genètiques, com tampoc ho aconsegueix cap perruquer, matemàtic, poeta o comercial.

Només cal tenir en compte que els éssers humans arriben al món amb múltiples intel·ligències que s'estimulen i es desenvolupen segons l'entorn en el que es viu: en el nostre àmbit, quan l'infant és petit s'esdevenen el que la LEC⁴ a l'Educació Infantil anomena Capacitats⁵ enteses com "les aptituds o potencials inherents a totes les persones per adquirir coneixements i aprenentatges continuats i progressius que els permetin créixer integralment en el món d'avui"; més tard, a Primària i Secundària aquestes capacitats assolixen el grau de Competències⁶ Bàsiques definides com⁷ "les capacitats per activar o mobilitzar els diferents tipus de continguts (conceptuals, procedimentals i actitudinals) per fer front a situacions diverses i actuar-hi de forma eficaç".

Així, doncs, queda palès que totes les intel·ligències, capacitats o competències tenen la mateixa importància a l'hora d'ajudar a tenir més o menys èxit a la vida, no n'hi ha cap que sobresurti envers les altres. En canvi, el sistema escolar vigent no les tracta amb aquesta equivalència, només cal fixar-se en les hores de classe que atorga a cada assignatura. Tot i que les noves lleis es van acostant a aquesta igualtat a nivell teòric, a la pràctica els docents segueixen prioritzant (per instrumentals, argumenten) les intel·ligències, capacitats o competències lògic-matemàtica i lingüística.

Amb aquesta nova concepció sembla absurd insistir en què les matèries fonamentals són les llengües i les matemàtiques, i sona grotesc actuar com si tot l'alumnat les aprengués de la mateixa manera. No n'hi ha prou a canviar les lleis, s'ha de tenir en compte que cada intel·ligència, capacitat o competència necessita la presentació dels seus continguts curriculars de formes diverses; requereix la utilització de noves estratègies i d'innovadors recursos, exigeix la revisió i adaptació de les activitats didàctic-pedagògiques i d'avaluació cap a una aplicació real dels coneixements en situacions pràctiques autònomes o compartides, i, finalment, reclama la influència que les habilitats, els hàbits, les actituds i les motivacions tenen en els aprenentatges dels nens i nenes.

Ja és hora, per tant, d'admetre que la intel·ligència multidimensional es troba en l'origen de les capacitats i competències, i ja toca assumir la pedagogia per estimular i treballar-les òptimament.

1- Gardner, H. (1983). *Frames of mind. The theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books.

2- Pensilvania (1943). Psicòleg, investigador i professor de la Harvard University (USA).

3- Gardner, H. (1987, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2003, 2005).

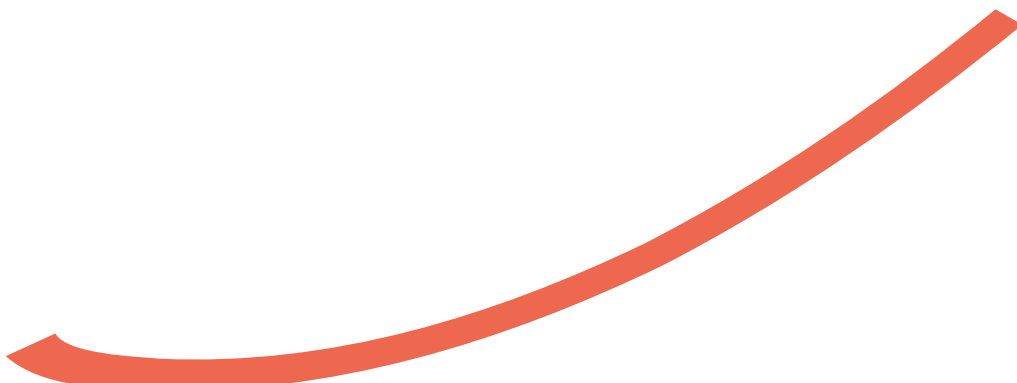
4- Llei d'Educació de Catalunya (2009)

5- Catalunya. Decret 181/2008, de 9 de setembre. Ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'Educació Infantil. Diari Oficial de la Generalitat, 16 de setembre de 2008. n. 5216, p.68259

6- -"Capacitats per posar en pràctica de manera integrada, en contextos situacions diferents, els coneixements, habilitats i actituds personals adquirides per a resoldre problemes de la vida real , i inclou tant els sabers (coneixements teòrics) com les habilitats (coneixements pràctics o aplicatius) i les actituds (compromisos personals)". Relació de Competències Bàsiques. (2003, p.3). Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. Departament d'Ensenyament. Generalitat de Catalunya.

- "Competències que l'alumnat ha de desenvolupar a l'educació primària i consolidar en acabar l'ESO i que contribueixen al desenvolupament personal de l'alumnat, a la pràctica de la ciutadania activa, a la incorporació a la vida adulta de manera satisfactòria i al desenvolupament de l'aprenentatge al llarg de tota la vida. Del currículum a les programacions. Una oportunitat per a la reflexió pedagògica a l'educació Bàsica. (2009, p.41) Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.

7- Currículum d'Educació Primària. Currículum d'Educació Secundària Obligatoria. (2009, p.6). Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya.

Els pensaments, criteris i judicis expressats en l'article són exclusivament els de l'autor/a
L'article pot ser reproduït, citant-ne l'origen i l'autor/a